

stránce právní nebylo správné. Odchylný názor stěžovatelův nemá opory v jeho tvrzení, že úpadkové řízení jest ukončiti v určité pevné lhůtě, an úpadkový řád nemá obdobného ustanovení, jakým jest ustanovení § 56 čis. 1 vyr. ř. Stěžovatel dovolává se také marně obdoby ustanovení § 110 konk. ř. Ustanovení to jest výjimečným ustanovením zákona, platným jen pro případ v zákoně uvedený, jsou-li totiž pohledávky úpadkových věřitelů těmito přihlášené popřeny, kde zákon ustanovením lhůty sledoval účel, by byla co nejdříve zjednána jistota o výsledku zkušebního sporu (Bartsch-Pollak str. 604). Vzhledem k tomu netřeba se zabývatí dalšími vývody dovolací stížnosti, že by sporná pohledávka unikla podstatě, nenastoupí-li věřitel pořad práva.

Čís. 8150.

Zaručil-li se právní zástupce prodatele, že část kupní ceny složenou u něho kupitelem vydá prodateli teprve, až tento kupní smlouvu podepíše, jest práv kupiteli, vydal-li část kupní ceny prodateli (súčtoval-li ji s ním) dříve, prodatel pak odepřel kupní smlouvu dodržeti a podepsati.

(Rozh. ze dne 16. června 1928, Rv I 500/27.)

Žalobě Líny F-ové, již se domáhala na žalovaném advokátu zaplacení 90.000 Kč, bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Pravoplatným rozsudkem ze dne 4. prosince 1924 bylo určeno, že dne 20. srpna 1921 mezi Ervínem, Kamilem a Pavlem K-ovými jako prodатели s jedné strany a Jindřichem F-em, manželem žalobkyně, s druhé strany uzavřená byla platná a právně účinná kupní smlouva, kterouž Jindřich F. spolu se žalobkyní koupili od bratrů K-ových jim tehdy náležející dům č. p. 70 »Britania« za kupní cenu 840.000 Kč; že kupní smlouva měla býti dne 1. října 1921 písemně vyhotovena a stranami podepsána a že téhož dne měli zaplatiti manželé F-ovi, kteří při ústním sjednání koupě dali bratrům K-ovým již závdavek 10.000 Kč na kupní cenu první splátku per 90.000 Kč. Jak dále jest zjištěno, kladl žalovaný jako právní zástupce bratrů K-ových v dopise ze dne 27. září 1921 nové podmínky pro písemnou perfekci kupní smlouvy a prohlásil zároveň, že splátka 100.000 Kč, správně 90.000 Kč, kterou F-ovi dne 1. října 1921 složiti mají, deponována bude na jeho bankovním kontě a že se zaručuje za to, že tato částka prodatelům vydána bude teprve až tito podepíší kupní smlouvu. Žalobci odmítli kladené jim nové podmínky smlouvy a složili v dodatečné lhůtě jim prodateli ku přijetí podmínek těch poskytnuté dne 3. října 1921 do rukou žalovaného jako plnomocníka bratrů K-ových pro tyto smlouvenou splátku 90.000 Kč na

ujednanou kupní cenu. Žalovaný jménem svých mandantů dopisem ze dne 5. října 1921 prohlásil, že jeho mandanti bratří K-ovi, z toho důvodu, že F-ovi v dodatečné lhůtě na kladené podmínky smlouvy, která dosud definitivně nebyla uzavřena, nepřistoupili, od smlouvy ustupují a že on — žalovaný — důsledkem toho dává jim splátku 90.000 Kč k dispozici. Manželé F-ovi, trvající na tom, že kupní smlouva byla dne 20. srpna 1921 definitivně uzavřena, nepřijali tuto disposici, nýbrž podali dne 8. října 1921 na bratry K-ovy žalobu na dodržení kupní smlouvy ze dne 20. srpna 1921; když však za sporu o jmění bratrů K-ových byl vyhlášen úpadek a dům jejich čís. p. 70 »Britannia« byl v nucené dražbě prodán, změnili manželé F-ovi patřičně žalobu a bylo shora citovaným rozsudkem ze dne 4. prosince 1924 pravoplatně určeno, že kupní smlouva uzavřená dne 20. srpna 1921 jest platná a právně účinná a že pohledávka F-ových na vrácení splacené částky kupní ceny 100.000 Kč, t. j. závdavku 10.000 Kč a částky 90.000 Kč dne 3. října 1921 k rukám žalovaného složené proti úpadkovým podstatám bratrů K-ových jest likvidní. Poněvadž se žalobkyni pro její osobu a jako dědičce po jejím mezitím zemřelém manželu Jindřichu F-ovi z úpadkových podstat bratrů K-ových uspokojení řečené pohledávky nedostalo a patrně také nedostane, žaluje Lína F-ová, by žalovaný jí zaplatil oněch 90.000 Kč, které mu ona a její manžel jako splátku na kupní cenu dne 3. října 1921 vyplatili, poněvadž se zaručil za to, že tento peníz bratrům K-ovým před podepsáním kupní smlouvy nevydá, a že k podepsání kupní smlouvy K-ovými dosud nedošlo a také již nedojde. Oba nižší soudy vyhověly této žalobě, odvolací soud z toho důvodu, že žalovaný jest zavázán žalobkyni 90.000 Kč do jeho rukou složených nahraditi, jelikož se zaručil, že peníz ten F-ovým nevydá, dokud kupní smlouva nebude podepsána a poněvadž peníz ten také, když K-ovi od smlouvy odstoupili, kupitelům dal k dispozici. Dovolací soud, pokládaje toto rozhodnutí za správné, jest toho právního názoru, že 90.000 Kč žalovanému bylo dáno ovšem jako splátka na kupní cenu pro prodatele, bratry K-ovy, však pod tou podmínkou, že K-ovi skutečně kupní smlouvu podepíší, takže žalovaný až do splnění této podmínky stal se a, poněvadž k podepsání smlouvy nedošlo, také zůstal uschovatelem řečeného peníze pro manžele F-ovy. Dovolatel, jenž přiznává, že řečený peníz částečně K-ovým vydal, částečně s nimi na pohledávku jemu proti nim příslušející súčtoval, tedy manželům K-ovým nevrátil, hájí jak již v nižších stolicích tak i nyní právní stanovisko, že 90.000 Kč odevzdáno mu bylo F-ovými jako plnomocníku K-ových na účet těchto jako splátka na kupní cenu, že peníz ten tím se stal vlastnictvím bratrů K-ových a že on důsledně manželům F-ovým odevzdal písemné potvrzení o příjmu tohoto peníze, na účet bratrů K-ových, aniž při tom bylo opakováno ručitelské prohlášení, jak obsaženo bylo v jeho dopise ze dne 27. září 1921. Dovolatel, jenž se takto snaží dovoditi, že nestal se uschovatelem proti F-ovým, nýbrž proti K-ovým a že jeho svrchu zmíněné ručení pominulo, vytýká neúplnost řízení v tom směru, že, když žalobkyně ve sporu prohlásila, že onoho písemného potvrzení nemá, nebylo jí procesním soudem uloženo,

by toto potvrzení předložila a že nebyl připuštěn žalovaným nabízený důkaz výsledkem stran o obsahu tohoto potvrzení a o tom, že žalobkyně potvrzení to ještě má v rukou. Než nutno mít na zřeteli, že manželé F-ovi složili oněch 90.000 Kč do rukou žalovaného na jeho přímé vyzvání a na jeho ručební prohlášení shora uvedené, a že žalovaný ani ne tvrdí, že toto své ručební prohlášení k F-ovým odvolal. Toto prohlášení nemohlo tudíž býti odčiněno a státi se bezúčinným tím, že v písemném potvrzení o přijetí 90.000 Kč nebylo opakováno. Ale žalovaný dal sám na jevo, že uschovává 90.000 Kč pro manžele F-ovy tím, že v dopise ze dne 5. října 1921 dává vzhledem na odstoupení K-ových od kupní smlouvy peníz ten F-ovým k dispozici. Nebylo tudíž třeba vyžádati písemné potvrzení a připustiti o jeho obsahu a o tom, zda žalobkyně toto potvrzení má ještě v rukou, důkazy, žalovaným nabízené. Prováděje dovolací důvod čís. 4 § 503 c. ř. s. shledává dovolatel nesprávné právní posouzení věci v tom, že dovolací soud přes to, že strana žalující tvrdí, že 90.000 Kč složila u žalovaného jako splátku na kupní cenu pro bratry K-ovy, pokládá žalovaného jako uschovatele peníze toho k vrácení zavázaného. Na vyvrácení této námitky sluší k tomu, co již shora v tomto směru uvedeno bylo, vzhledem na další vývody dovolatele dodatí toto: Žalobkyně a pozůstalost po jejím manžel Jindřichu F-ovi ovšem přihlášily k úpdkům bratrů K-ových nárok na navrácení 100.000 Kč z toho právního důvodu, že přihlášený peníz na kupní cenu z kupní smlouvy ze dne 20. srpna 1921 splatili, že však bratři K-ovi této kupní smlouvy nesplnili. Žalobou ze dne 5. listopadu 1923 domáhala se žalobkyně ve vlastním jméně a jako dědička Jindřicha F-a proti Dr. Felixi B-ovi, advokátu v Karlových Varech jako správci úpdkových podstat bratrů K-ových určení správnosti přihlášeného požadavku 100.000 Kč z téhož právního důvodu, aniž ku provedení tohoto sporu došlo, neboť podle protokolu o schůzi věřitelského výboru ze dne 11. března 1925 v úpdkách bratrů K-ových, vzal Dr. B. netoliko odvolání z rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 4. prosince 1924 zpět, nýbrž učinil se žalobkyní také narovnaní, podle kterého obě strany v běhu jsoucí spory vzaly zpět, vzdavše se zároveň všech právních nároků a útrat, při čemž si ovšem žalobkyně výslovně nároky své proti žalovanému Dr. Emilu S-ovi (postižné a na náhradu škody) vyhradila. Tím, že žalobkyně nárok na vrácení 90.000 Kč ohlásila i k úpdkům bratrů K-ových, že citovanými žalobami požadavek ten proti nim uplatnila a že se konečně nároku toho proti úpdkovým podstatám bratrů K-ových narovnáním vzdala, není nárok její proti žalovanému touto žalobou uplatněný nijak dotčen. Jak již shora bylo zdůrazněno, složila žalobkyně a její manžel sporných 90.000 Kč jako první splátku na kupní cenu. Žalovaný přiznal, že tento peníz z části bratrům K-ovým jako prodatelům vydal, z části s nimi na své pohledávky súčtoval. Jelikož jest zjištěno, že k plnění kupní smlouvy prodatelé nedošlo a dojíti již nemůže, dostalo se 90.000 Kč, pokud se týče aspoň jejich část do rukou bratrů K-ových, oni byli tudíž, poněvadž u nich právní důvod k podržení těchto peněz pominul, pokud se týče vůbec nevznikl, žalobkyni ku vrácení obdržených peněz vázáni. Vedle nich

však jest žalovaný žalobkyni z právního důvodu, že jako uschovatel peněz, ač se podmínka pod kterou je K-ovým vydati měl, nesplnila a splnit se již nemůže, K-ovým vydal, pokud se týče s nimi je súčtoval, podle § 964 obč. zák. vázán žalobkyni nahraditi škodu, která jí vzešla tím, že žalovaný proti povinnosti jemu podle § 961 obč. zák. uložené se svěření mu 90.000 Kč protismělně naložil. Nárok proti bratrům K-ovým a nárok proti žalovanému jsou tedy dva různé samostatné nároky, z nichž jeden druhý nevylučuje, takže pro posouzení žalobního nároku proti žalovanému jest úplně lhostejné, že žalobkyně nárok proti bratrům K-ovým, pokud se týče proti jich úpadkovým podstatám uplatňovala a později nároků těch se narovnáním vzdala. Žalobkyně tedy právem nárok svůj proti žalovanému uplatňuje, to tím spíše, že se jí vrácení peníze zaplaceného od K-ových dosud nedostalo a také nedostane a když při shora řečeném narovnání s úpadkovým správcem Dr. K-em nárok svůj proti žalovanému výslovně si vyhradila. Škoda, k jejíž náhradě žalovaný žalobkyni jest vázán, pozůstává jednak v 90.000 Kč, jež žalovanému dány byly do uschování a žalobkyni vráceny nebyly, jednak i ze zákonných úroků, jak mu byly přisouzeny nižšími soudy.

Čís. 8151.

Odpůrčí nárok.

Za podmínek § 2 (§ 3) odp. ř. lze odporovati i takovému právnímu jednání dlužníkovu, na jehož základě nabyla třetí osoba exekučního titulu. Lhostejno, že v době nabytí exekučního titulu nebyla sporna jsoucnost pohledávky, jen když byla sporna její splatnost.

Úmluva, čelící k tomu, by nastala dřívější splatnost pohledávky a tím bylo dosaženo dříve exekučního titulu, jest, za ostatních podmínek, odporovatelnou podle § 2 čís. 3 odp. ř.

Je-li odporovatelným již zřízení exekučního titulu, stávají se odporovatelnými i exekuční úkony, jichž se odpůrce odporovatelův domohl na základě takového exekučního titulu.

Odporující věřitel jest oprávněn požadovati to, co ušlo odporovatelným jednáním ze jmění dlužníkovu, aniž by bylo třeba zvláštního návrhu, by bylo právní jednání prohlášeno bezúčinným.

(Rozh. ze dne 16. června 1928, Rv I 2034/27.)

Pravoplatným rozsudkem prvního soudu ze dne 18. prosince 1926 bylo žalobci přisouzeno proti Edmundu R-ovi 16.815 Kč. Dne 21. prosince 1926 uzavřel Josef M. s Edmundem R-em soudní smír, podle něhož se Edmund R. zavázal zaplatiti Josefu M-ovi 6.000 Kč pod exekuci. Josef M. navrhl ku vydobytí 6.000 Kč proti Edmundu R-ovi exekuci zabavením a prodejem svršků, jež byla dne 30. prosince 1926 povolena a téhož dne zabavení vykonáno. Při dražbě dne 1. března 1927 vydražil Josef M. všechny zabavené svršky za 1.680 Kč a byl mu přikázán (po